

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ОСНОВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИГОТОВЛЕННЯ ЗУБНИХ ПРОТЕЗІВ**

Спеціальність: **221 «Стоматологія»**
Освітньо-професійна програма: **Стоматологія**
Код компонента в освітній програмі: **ВК 23**
Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**
Форма здобуття освіти: **очна (денна)**
Рік навчання: **2**
Семестр(и): **III (осінній)**
Тип освітнього компонента: **вибірковий**
Навчальний рік: **2025-2026**

Обсяг: **3 кредити ECTS (90 год.)**
Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації**
Підсумковий контроль: **залік**
Пререквізити: **ОК 1; ОК 3; ОК 4; ОК 6; ОК 7**

Кафедра/підрозділ: **кафедра ортопедичної стоматології**, пр. Перемоги, 51, УСЦ ХНМУ, 4 поверх
Керівник освітнього компонента: д.мед.н., професор **Янішен Ігор Володимирович**,
email: iv.yanishen@knmu.edu.ua

Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle):
<http://distance.knmu.edu.ua/course/index.php?categoryid=45>

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

«Основні технології виготовлення зубних протезів» — це освітній компонент, що формує знання про послідовність клініко-лабораторних процедур, властивості стоматологічних матеріалів, методи моделювання, лиття, полімеризації та контроль якості ортопедичних конструкцій.

МЕТА КУРСУ: ознайомлення здобувачів освіти із основними технологічними процесами, що використовуються для виготовлення незнімних та знімних ортопедичних конструкцій. Закладання основи вивчення пропедевтики ортопедичної стоматології та ортопедичної стоматології, передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та формування вмінь застосовувати надбані знання в процесі подальшого навчання.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- Пояснювати технологічні етапи виготовлення знімних та незнімних зубних протезів, їх послідовність і взаємозв'язок із клінічними етапами ортопедичного лікування.
- Визначати властивості, показання та методи обробки основних стоматологічних матеріалів, що застосовуються у зуботехнічній практиці.
- Застосовувати знання з анатомії, оклюзії та біомеханіки при моделюванні, литті та конструюванні ортопедичних апаратів і протезів.
- Аналізувати можливі дефекти зубопротезних конструкцій та обґрунтовує способи їх запобігання й усунення.
- Використовувати сучасне зуботехнічне обладнання та інструментарій відповідно до вимог безпеки та технологічного процесу.
- Оцінювати якість виготовлення протезів і відповідність їх біомеханічним, естетичним та функціональним критеріям.
- Демонструвати навички міждисциплінарної взаємодії між лікарем-стоматологом і зубним техніком для забезпечення ефективного та безпечного ортопедичного лікування.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій (2 год):

1. Основні матеріали для виготовлення незнімних конструкцій зубних протезів.

Перелік тем практичних занять (28 год):

1. Основні та допоміжні матеріали для виготовлення зубних протезів.
2. Технологія виготовлення вкладок. Технологія виготовлення штифтових конструкцій.
3. Технологія виготовлення штучних коронок.
4. Технологія виготовлення мостоподібних протезів.
5. Технологія виготовлення часткових знімних протезів.
6. Технологія виготовлення повного знімного пластинкового протезу.
7. Підсумкове заняття.

Перелік тем самостійної роботи студента (60 год)

1. Історія розвитку ортопедичної стоматології.
2. Внесок українських вчених у розвиток ортопедичної стоматології. Харківська школа лікарів стоматологів ортопедів.
3. Анатомічні особливості будови скронево-нижньощелепного суглоба.
4. Оволодіти умінням малювати м'язовий апарат верхньої та нижньої щелеп та пояснювати механізми головних і додаткових функцій жувальної мускулатури.
5. Вертикальні та трансверзальні рухи нижньої щелепи.
6. Додаткові методи обстеження хворих у клініці ортопедичної стоматології.
7. Фізико-хімічні властивості основних та допоміжних матеріалів, використовуваних при виготовленні суцільнолитих коронок.

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, відповідно до розкладу навчального відділу.

Методи навчання: лекція, розповідь-пояснення, бесіда, ілюстрація, демонстрація, презентація, відеороліки, відеофільми, дискусія, моделювання процесів і ситуацій, кейс-метод, метод проєктів, дебати, метод «Мозковий штурм».

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД) - це навчальна діяльність здобувача освіти впродовж семестру, яка контролюється науково-педагогічним працівником, що проводить заняття у групі. ПНД вважається виконаною, якщо здобувач в поточному семестрі відпрацював всі пропущені аудиторні заняття та лекції, а середній бал за всі теми ПК дорівнює 3 балам та вище, в такому разі у відомість виставляється відмітка «відпрацьовано» та вказується середній бал в 4-бальній системі (розраховується автоматично в межах функціоналу електронного журналу АСУ), або «невідпрацьовано», якщо здобувач в поточному семестрі має невідпрацьовані пропущені аудиторні заняття та лекції, або середній бал нижче за 3 бали.

Самостійна робота здобувача (СРЗ) Навчальний матеріал дисципліни, передбачений для засвоєння здобувачем освіти у процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль разом з навчальним матеріалом, що вивчався при проведенні аудиторних навчальних занять.

Загальна навчальна діяльність (ЗНД) - це навчальна діяльність здобувача освіти впродовж всього періоду вивчення дисципліни (або її частини), що закінчуються оцінкою з формою контролю «залік». ЗНД вважається виконаною, якщо здобувач відпрацював всі пропущені аудиторні заняття та лекції, а середній бал за всі теми ПК дорівнює 3-ом балам та вище. Бали за ЗНД для дисциплін з формою контролю «залік» розраховуються як середнє арифметичне балів ПК за всі теми всіх семестрів, впродовж всього періоду вивчення дисципліни (з точністю до сотих) за таблицею «Перерахунок середньої оцінки за поточний контроль у багатобальну шкалу

(для дисциплін, що завершуються заліком)», автоматично в межах функціоналу електронного журналу АСУ. ЗНД визначається у балах від 120 до 200, відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ».

Індивідуальні завдання (ІЗ) сприяють більш поглибленому вивченню здобувачем освіти теоретичного матеріалу, формуванню вмінь використання знань для вирішення відповідних практичних завдань. ІЗ виконується здобувачем освіти самостійно із одержанням необхідних консультацій з боку науково-педагогічного працівника.

- доповідь реферата здобувача освіти на практичному занятті 0-2 бали;
- доповідь з презентацією на практичному занятті 0-3 бали,
- доповідь на науково-практичних конференціях, написання тез, статей 0-5 балів;
- участь у Всеукраїнській олімпіаді – 5-10 балів

ІЗ оцінюються в балах (не більше 10), що додаються до балів, набраних за ЗНД по закінченню вивчення дисципліни, при проведенні «заліку».

Загальна сума балів за ЗНД та ІЗ не може перевищувати 200 балів.

Підсумковий контроль. Для дисциплін, вивчення яких закінчується у поточному семестрі, а формою контролю є «залік» передбачається врахування ЗНД. Бали за ЗНД розраховуються як середнє арифметичне традиційних оцінок за кожне заняття та ІЗ вивчення дисципліни (з точністю до сотих) за таблицею 2, автоматично в рамках функціоналу електронного журналу АСУ. ЗНД перераховується у багатобальну шкалу за таблицею 12 відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ», від 120 до 200 балів та відміткою – «зараховано», «не зараховано».

Оцінка з дисципліни (ОД). Оцінка з дисципліни є сума балів за ЗНД та ІЗ і складає від 120 до 200 балів.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: щоб успішно пройти відповідний курс необхідно регулярно відвідувати практичні заняття; мати теоретичну підготовку до практичних занять згідно тематики; не спізнюватися і не пропускати заняття; виконувати всі необхідні завдання і працювати кожного заняття; вміти працювати з партнером або в складі групи; звертатися до кураторів курсу за допомогою з різних питань за тематикою занять і отримувати її, коли Ви її потребуєте. Заохочується участь здобувачів освіти у проведенні наукових досліджень та конференціях за даною тематикою.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат та шапочка. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту. Не допускаються списування, використання різного роду програмних засобів, підказки, користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими електронними гаджетами під час заняття з метою, не пов'язаною з навчальним процесом.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knu.edu.ua), Google (tehotdelknu@gmail.com), Moodle (al.korol@knu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Стоматологія. Підручник. У 2 кн. – Кн. 1 /М.М. Рожко, З.Б.Попович, В.Д. Куроєдова та ін.; за ред. Проф. М.М.Рожка. – К.: ВСВ «Медицина», 2020. – 872 с.
2. Рожко М.М., Неспрядько В.П., Михайленко Т.Н. та ін. Зубопротезна техніка. – К.: Книга-плюс, 2018. – 604 с.
3. Власенко А.З., Стрелковський К.М. за ред. Фліса П.С. «Зуботехнічне матеріалознавство». - Київ «Здоров'я» 2017. – 332 с.
4. Основні технології виготовлення зубних протезів : навч. посіб. / Вінниц. НМУ ім. М.І. Пирогова, Укр. мед. стомат. академія, Терноп. ДМУ ім. І.Я. Горбачевського ; уклад. Е.В. Беляев та ін. — Вінниця : Твори, 2019. — 104 с.
5. Гасюк П.А., Костенко Є.Я., Мачоган В.Р., Росоловська С.О., Воробець А.Б., Радчук В.Б. Stud Book з ортопедичної стоматології. Тернопіль-Ужгород. 2018. – 369 с.
6. Гасюк П. А. Альманах з ортопедичної стоматології // П. А. Гасюк, Є. Я. Костенко, В. Р. Мачоган, С. О. Росоловська, А. Б. Воробець // Тернопіль: Богдан – 2018. – 352с.
7. Гасюк П. А. Технологічні аспекти виготовлення ортопедичних конструкцій // П. А. Гасюк, Д. М. Король, С. О. Росоловська, Л. С. Коробейніков, В. Б. Радчук, Р. В. Козак // Тернопіль: ФОП Пархін Р. А. – 2017. – 140с.
8. Король Д. М. Основи бюгельного протезування / Д. М. Король, Д. Д. Кіндій, Л. С. Коробейніков, О. Д. Оджубейська, Р. В. Козак, Т. П. Малюченко // Полтава. – 2019 – 139с.
9. Король М. Д. Стоматологічне матеріалознавство / М. Д. Король, О. Д. Оджубейська, Д. М. Король, І. М. Ткаченко, В. М. Петрушанко, М. О. Рамусь, А. Д. Дорубець, Д. Д. Кіндій, Л. С. Коробейніков // Полтава: ФОП Мирон І. А. – 2018. – 176с.
10. Фастовець О. О. Незнімне зубне протезування: навчально-методичний посібник / О. О. Фастовець, Р. А. Котелевський, С. С. Кобиляк // Дніпро: ДМА. – 2017. – 212с.

Методичні вказівки:

1. Заміщення часткових дефектів зубних рядів мостоподібними протезами. Показання та протипоказання. Янішен І.В., Погоріла А.В., Перешивайлова І.О., Шепенко А.Г. – 2017 р. <http://repo.knmu.edu.ua/handle/123456789/22228>
2. Естетичні коронки: пластмасові, композитні, металевокерамічні, безметалеві. Показання та протипоказання. Янішен І.В., Перешивайлова І.О., Погоріла А.В., Ярина І.М. – 2018 р. <http://repo.knmu.edu.ua/handle/123456789/22274>

Завідувач кафедри
ортопедичної стоматології,
доктор медичних наук, професор

Ігор ЯНІШЕН